

$$K_s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^k \left(v_{f_i} - \frac{1}{k}\right)^2}{\frac{1}{k} + \sum_{i=1}^k v_{f_i}^2}} = \sqrt{\frac{\sigma_f^2}{a_{f_2} + \bar{f}^2}} = \sqrt{\frac{\sigma_f^2}{\sigma_f^2 + 2 \cdot \bar{f}^2}} = \sqrt{\frac{V_f^2}{V_f^2 + 2}},$$

където a_{f_2} е вторият начален момент или средната квадратична на стойностите на f_i .

Изразяването на двета коефициента посредством коефициента на вариация показва, че и трите параметъра измерват едно и също, но по различен начин. Твърде прибързан и повърхностен обаче би бил изводът, че то е тъкмо разсейването в статистическата групировка. Фактът, че сме представили два параметъра, изразени чрез v_{f_i} , посредством трети, изразен чрез f_i , не е основание да заключим че първите два също се определят от f_i , а не от v_{f_i} . Най-малкото защото напълно валидно е и обратното представяне - на третия посредством първите два. Или,

$$V_f = \sqrt{k \cdot C_H - 1} = \sqrt{\frac{2 \cdot K_s^2}{1 - K_s^2}}.$$

Вярното в случая е, че и непретегленият коефициент на вариация, и коефициентите на Херфиндал и на К. Гатев измерват неравномерността на статистическата структура, т.е. и трите са структурни характеристики.

И действително едва ли може да се оспори, че параметърът $\sqrt{\sum_{i=1}^k \left(v_{f_i} - \frac{1}{k}\right)^2}$ не е нищо друго освен измерител на не-

равномерността на структурите, т.е. типична структурна характеристика. Неговата същност няма да се промени, ако го умножим по числото $\sqrt{k}$. Тогава ще получим непретегления коефициент на вариация. Това отново потвърждава, че и той е структурна характеристика.

3. Нормирани статистически характеристики

От какво друго освен от относителните дялове на структурата зависят някои от основните характеристики на статистическото разпределение? Преди да отговоря, нека изясня нещо важно, което трябва да се има предвид по-нататък. И тъй като е ясно, че то няма да бъде възприето без възражения от част от читателската аудитория, ще цитирам думи, написани вероятно по друг повод, но много точно изразяващи смисъла на това, което предстои да установим: „Не бива да се забравя, че тези методи (статистико-математическите методи за анализ - б. а.) са само средства за анализ на числата като такива. Не би могло да се каже, че един статистически метод е неефективен, защото използваните от него числа са „неподходящи”“ (Съйкова, Тодорова, 1994, с. 25).

Припомням тази мисъл, защото в